

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
Дніпропетровське обласне територіальне відділення

РІШЕННЯ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

30.06.2016

м. Дніпропетровськ

№18/01-14/05-16

Справа № 04/05-03-4/16

Про порушення законодавства про захист економічної конкуренції та накладення штрафу

Адміністративна колегія Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – адміністративна колегія), розглянувши подання з попередніми висновками від 10.05.2016 року №39 та матеріали справи №04/05-03-4/16, розпочатої розпорядженням адміністративної колегії 09.02.2016 року №04/01-15/05-16р за ознаками порушення фізичною особою-підприємцем Єрофєєва І.І. (і.к. [інформація з обмеженим доступом]) законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом розміщення інформації у вигляді напису «АПТЕКА СКЛАД» на аптечному закладі, що знаходиться за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. 20-річчя Перемоги, буд. 33,

ВСТАНОВИЛА:

Фізична особа-підприємець Єрофєєва І.І. (і.к. [інформація з обмеженим доступом]) (надалі – Підприємець) - дата державної реєстрації: 06.08.2002 року.

Місцезнаходження Підприємця: 49000, м. Дніпропетровськ, пров. Штабний, б.8, кв.96.

Підприємець здійснює господарську діяльність на підставі ліцензії Державної служби України з лікарських засобів на роздрібну торгівлю лікарськими засобами (наказ про прийняття рішення Державної служби України від 25.08.2015 року №752) та є суб'єктом господарювання в розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Підприємець здійснює реалізацію лікарських засобів, зокрема, в аптечному закладі за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. 20-річчя Перемоги, буд. 33 (надалі – Аптека, Аптечний заклад).

На фасаді Аптечного закладу Підприємець розмістив рекламний банер з написом «АПТЕКА СКЛАД» (фото 1).

Фото 1

Підприємець листом від 02.02.2016 року б/н (надалі – Лист) зазначив, що підставами розміщення інформації у вигляді напису «Аптека склад», який міститься на рекламному банері є те, що інші суб'єкти господарювання також розміщували вивіски з написом «Аптека склад» і споживачі купували лікарські засоби у них, що приносило збитки Підприємцю. У зв'язку з цим Підприємцем було прийнято рішення про розміщення на фасаді Аптечного закладу рекламного банеру з написом «АПТЕКА СКЛАД» з метою донесення до споживача інформації, що в Аптечному закладі можна придбати лікарські засоби за низькими цінами.

Також Підприємець у Листі зазначив, що рекламний банер з написом «АПТЕКА СКЛАД» був розміщений на фасаді Аптечного закладу протягом періоду з 01.12.2015 року по 22.01.2016 року.

Щодо таких пояснень, то слід зазначити, що у жовтні 2015 року до Дніпропетровського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (надалі – територіальне відділення) надійшла заява від 20.10.2015 року щодо ознак порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції в діях Підприємця. Заявник стверджував, що Підприємець поширює неточну інформацію про свою господарську діяльність, розмістивши на фасаді Аптечного закладу рекламний банер з написом «Аптека склад» та додав фото Аптечного закладу (Фото 1).

На зображенні, що присутнє на Фото 1 міститься Аптечний заклад, на фасаді якого присутній рекламний банер з написом «Аптека склад». З зображення, що присутнє на Фото 1, можливо зробити висновок, що Фото 1 зроблене не у грудні, а у жовтні місяці.

Підприємець у Листі повідомив, що Аптечний заклад розпочав свою господарську діяльність з середини жовтня 2015 року.

Відтак, з урахуванням матеріалів заяви, рекламний банер з написом «АПТЕКА СКЛАД» був розміщений на фасаді Аптечного закладу протягом періоду щонайменше з середини жовтня 2015 року по 22.01.2016 року.

Відповідно до «Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами» затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 31.10.2011 № 723, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 7 грудня 2011 р. за № 1420/20158 (із змінами):

- аптека - заклад охорони здоров'я, основним завданням якого є забезпечення населення, закладів охорони здоров'я, підприємств, установ та організацій лікарськими засобами шляхом здійснення роздрібною торгівлі;

- аптечний склад (база) - заклад охорони здоров'я, основне завдання якого полягає в забезпеченні лікарськими засобами інших суб'єктів оптової або роздрібною торгівлі, закладів охорони здоров'я та виробників лікарських засобів шляхом здійснення ним оптової торгівлі.

Інших видів закладів охорони здоров'я, які здійснюють реалізацію (роздрібно та/або оптову) лікарських засобів, відповідно до Ліцензійних умов, не передбачено.

Аптечний заклад здійснює роздрібну торгівлю лікарськими засобами (наказ про прийняття рішення Державної служби України від 25.08.2015 року №752), а відтак не може називатися «Аптека склад».

Також в ході розгляду справи було проведено опитування споживачів з приводу того, чи є, на думку споживачів, різниця між «АПТЕКА СКЛАД» та аптечним складом (базою).

За результатами проведеного опитування встановлено, що 96,77 відсотка опитуваних споживачів вважають, що різниці між «АПТЕКА СКЛАД» та аптечним складом (базою) немає.

Конкуренція між суб'єктами господарювання на ринку роздрібною торгівлі лікарськими засобами, полягає в пропозиції споживачам кращих умов придбання, нижчих цін та додаткових послуг.

Споживач зникає до зазначеної інформації «АПТЕКА СКЛАД» та може сприйняти її як таку, що Аптечний заклад є аптечним складом (базою) в розумінні Ліцензійних умов та ціни на лікарські засоби в аптечному закладі будуть нижчими ніж в інших суб'єктів господарювання, які працюють на ринку роздрібною реалізації лікарських засобів, оскільки реалізує лікарські засоби за оптовими цінами.

За результатом аналізу інформації, наданої у Листі Підприємцем, встановлено, що роздрібні ціни на лікарські засоби, що встановлюються в Аптечному закладі, формуються наступним чином:

- закупівельна ціна + торгівельна надбавка = роздрібна ціна.

Відтак, роздрібні ціни на лікарські засоби в Аптечному закладі не дорівнюють закупівельним (оптовим) цінам, а інформація «АПТЕКА СКЛАД», що розміщена на фасаді, повинна бути достовірною та не вводити споживачів в оману на протязі всього періоду поширення інформації.

Щоб стверджувати, що аптечний заклад є «Аптека склад», необхідно постійно здійснювати роздрібний продаж лікарських засобів за оптовими цінами. В іншому випадку інформація «Аптека склад» буде неточною.

Споживач, базуючись на оманливій інформації, може віддати перевагу товарам певного суб'єкта господарювання, а конкуренти, які конкурують добросовісно, можуть втратити своїх покупців через дезорієнтацію споживача, який може сприйняти її як таку, що ціни на лікарські засоби в Аптечному закладі будуть оптовими та нижчими, в порівнянні з іншими суб'єктами господарювання на цьому ринку.

Так, за результатами проведеного опитування споживачів, встановлено, що:

- 100% опитаних споживачів вважають, що інформація у вигляді напису «АПТЕКА СКЛАД», яка розміщена на фасаді аптечного закладу, може вплинути на їх намір щодо придбання лікарських засобів в цьому аптечному закладі;

- 70,97 % опитаних споживачів вважають, що в «Аптека склад» вони можуть придбати лікарські засоби за цінами складу.

Також, на думку споживачів, інформація у вигляді напису «Аптека склад», що розміщена на фасаді аптечного закладу, в той час як аптечний заклад займається роздрібною торгівлею лікарськими засобами, не є аптечним складом, може ввести в оману споживачів (96,77%).

Конкуренція між суб'єктами господарювання на ринку роздрібною торгівлі лікарськими засобами, полягає в пропозиції споживачам кращих умов придбання, нижчих цін та додаткових послуг. Таким чином, інформація стосовно назви Аптечного закладу є суттєвим фактором, який може вплинути на наміри споживачів стосовно придбання товарів суб'єкта господарювання.

Так, за інформацією конкурентів, а саме суб'єктів господарювання, які займаються роздрібною торгівлею лікарськими засобами: (початок цитати) «... зазнавало конкуренції з боку ФОП Єрофєєва І.І, в особі аптечного закладу розташованого за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. 20-річчя Перемоги. буд. 33 протягом періоду з 01.12.2015 року по 31.01.2016 року.

Конкуренція виявилася у зменшенні кількості покупців в Аптеці №... , розташованій за адресою: ... (далі - Аптека №...)

Після Відкриття Аптеки ФОП Єрофєєва І.І, в Аптеці №... знизилась кількість покупців:

у листопаді 2015 року на 5 % в порівнянні з жовтнем 2015 року;

у грудні 2015 року на 8% в порівнянні з листопадом 2015 року;

у січні 2016 року на 6% в порівнянні з груднем 2015 року.

Крім того, в порівнянні з показниками січня 2015 року, кількість покупців в січні 2016 року менше на 24 %.

На нашу думку, інформація на вивісці аптечного закладу та/або рекламних банерах та/або рекламних листівках та/або аудіо (відео) рекламі тощо з написом «АПТЕКА СКЛАД» може вплинути на намір споживачів щодо придбання лікарських засобів, оскільки «АПТЕКА СКЛАД» асоціюється з оптовими цінами, широким асортиментом товарів, а також можливістю оптової купівлі товарів.

На нашу думку, розміщувати на вивісці аптечного закладу та/або рекламних банерах та/або рекламних листівках та/або аудіо (відео) рекламі тощо, інформацію «АПТЕКА СКЛАД», в той час як Аптечний заклад займається роздрібною торгівлею лікарськими засобами, не є складом, неправомірно, оскільки така інформація не відповідатиме дійсності, і, відповідно, може вплинути на намір споживачів щодо купівлі товарів у такому закладі...

Крім того, така інформація суперечить вимогам Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з виробництва лікарських засобів, оптової, роздрібною торгівлі лікарськими засобами, затв. Наказом МОЗ №723 від 31.10.2011 р.

...

Таким чином, розміщення інформації «АПТЕКА СКЛАД», принаймні без письмового пояснення споживачам відносно того, що саме малось на увазі під цим поняттям, є, на нашу думку, неправомірним.

На нашу думку, інформація «Аптека склад» на вивісці аптечного закладу та/або рекламних банерах та/або рекламних листівках та/або аудіо (відео) рекламі тощо, в той час як Аптечний заклад займаються роздрібною торгівлею лікарськими засобами, не є складом, може ввести в оману споживачів, оскільки останні, вважаючи, що в такому закладі повинні бути оптові ціни та великий асортимент товарів, будуть купувати товари саме в ньому.» (кінець цитати).

Інший суб'єкт господарювання повідомив, що: (початок цитати) «Конкуренцию со стороны ФЛП Ерофеева И.И. испытывает наш аптечный пункт №... по адресу ..., так как реализуют одни и те же товарные группы.

Рекламная вывеска «АПТЕКА СКЛАД» непосредственно влияет на намерение покупателей обратиться за покупкой именно в это аптечное заведение, так как формирует у потребителей ложные ожидания покупки товаров без розничной наценки, что не соответствует действительности, так как наценка присутствует.

Рекламная вывеска «АПТЕКА СКЛАД» используется неправомерно, так как является способом недобросовестной конкуренции и формирует у потребителей ложные ожидания покупки товаров без розничной наценки. В действительности, предприятие розничной торговли, каковым является аптека не могут торговать без розничной наценки, это противоречит самому определению хозяйственной деятельности и уставным целям хозяйственного общества.» (кінець цитати).

Ще один суб'єкт господарювання повідомив, що: (початок цитати) «... зазнало значної конкуренції з боку ФОП Єрофєєва І.І, в особі аптечного закладу розташованого за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. 20-річчя Перемоги. буд. 33 протягом періоду з 01.12.2015 року по 31.01.2016 року.

Конкуренція виявилася у зменшенні кількості покупців в Аптеці ..., що розташовувалась за адресою: ... (далі - Аптека ...)

Після Відкриття Аптеки ФОП Єрофєєва І.І, в Аптеці ... знизилась кількість покупців:

у листопаді 2015 року на 7.5 % в порівнянні з жовтнем 2015 року;

у грудні 2015 року на 8% в порівнянні з листопадом 2015 року;

Крім того, в порівнянні з показниками листопада 2014 року, кількість покупців у листопаді 2015 року зменшилась на 54%.

Таке стрімке зниження покупців призвело до збиткової діяльності Аптеки ..., тому наше підприємство було змушене закрити зазначену аптеку з 29.12.2015 р.... (кінець цитати).

Відтак, за результатами дослідження щодо правомірності напису «АПТЕКА СКЛАД» та вплив такої інформації на споживача, встановлено, що суб'єкти господарювання, які займаються роздрібною торгівлею лікарськими засобами, вважають, що на намір споживачів щодо придбання лікарських засобів може вплинути інформація «АПТЕКА СКЛАД», адже існує думка, що гуртові ціни мають нижчий рівень аніж роздрібні та дії Товариства, які полягають у поширенні такої інформації про свою господарську діяльність, в той час Аптечний заклад не є аптечним складом в розумінні Ліцензійних умов є недобросовісною конкуренцією.

Споживач, базуючись на оманливій інформації, може віддати перевагу товарам Підприємця, а конкуренти, які конкурують добросовісно, можуть втратити своїх покупців через дезорієнтацію споживача. Підприємець, поширюючи неточну інформацію про свою господарську діяльність може набути перевагу в конкуренції не завдяки власним досягненням, а шляхом введення в оману споживачів.

Таким чином, матеріалами справи доведено, що Підприємець, розмістивши на фасаді Аптечного закладу вивіску з інформацією у вигляді напису «АПТЕКА СКЛАД», в той час, як Аптечний заклад займається роздрібною торгівлею лікарськими засобами, не є аптечним складом, безпосередньо повідомив невизначеному колу осіб (потенційним споживачам) неточні відомості про свою господарську діяльність, що могли вплинути на наміри споживачів щодо придбання товарів Підприємця.

За визначенням, «економічна конкуренція (конкуренція) - змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товарів на ринку». За умови відсутності домовленостей або змов, конкуренція завжди присутня у взаємовідносинах суб'єктів господарювання. Проте, таке ринкове змагання повинно відбуватись за визначеними правилами, які спрямовані на встановлення, розвиток і забезпечення торгових та інших чесних звичаїв ведення конкуренції при здійсненні підприємницької діяльності в умовах ринкових відносин, забезпечувати охорону інтересів широкої громадськості та її зацікавленості не тільки у вільній, але й у чесній конкуренції.

Відповідно до частині 3 ст. 10 bis Паризької конвенції поширення будь-якої інформації, що вводить в оману, є несумісним з добрими звичаями конкуренції.

Відповідно до статті 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» поширенням інформації, що вводить в оману, є повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо або через іншу особу, одній, кільком особам або невизначеному колу осіб, у тому числі в рекламі, неповних, неточних, неправдивих відомостей, зокрема внаслідок обраного способу їх викладення, замовчування окремих фактів чи нечіткості формулювань, що вплинули або можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) чи реалізації (продажу, поставки, виконання, надання) товарів, робіт, послуг цього суб'єкта господарювання.

Таким чином дії Підприємця у вигляді поширення на рекламному банері, що розміщений на фасаді Аптечного закладу, інформації у вигляді напису «АПТЕКА СКЛАД» (в той час, як Аптечний заклад займається роздрібною торгівлею лікарськими засобами, не є аптечним складом) та поширення у такий спосіб неточних відомостей про свою господарську діяльність є порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної

конкуренції» у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо невизначеному колу осіб, неточних відомостей, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) товарів цього суб'єкта господарювання.

Підприємець у Листі зазначив, що станом на 02.02.2016 року рекламний банер з написом «АПТЕКА СКЛАД», який розміщений на фасаді Аптечного закладу демонтовано, проте підтверджуючих документів (накази, розпорядження, фото фасаду Аптечного закладу чи інше) ним не надано, що не дає змогу зробити висновок, що порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, яке є предметом розгляду даної справи, припинено.

Копію подання про попередні висновки від 10.05.2016 року №39 у справі №04/05-03-4/16 Підприємцю надіслано листом від 12.05.2016 року №1149/29/05-16.

Про засідання адміністративної колегії Підприємця повідомлено листом від 22.06.2016 року №1538/29/05-16.

Крім того, інформацію щодо попередніх висновків у справі, із зазначенням дати, часу і місця розгляду справи розміщено 22.06.2016 року на офіційному веб-сайті територіального відділення (<http://www.amc.gov.ua/amku/control/dnp/uk/publish/article/84486>).

На подання про попередні висновки від 10.05.2016 року №39 додаткової інформації або документів, які б не були враховані під час розгляду справи № 04/05-03-4/16 Підприємцем не надано.

Згідно з частиною першою статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», вчинення суб'єктами господарювання дій, визначених цим Законом як недобросовісна конкуренція, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до п'яти відсотків доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) суб'єкта господарювання за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

Підприємець на вимогу територіального відділення від 10.03.2016 року №571/21/05-16 про надання інформації щодо розміру доходу (виручки) Підприємця від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за 2015 рік інформації не надав.

Відповідно до листа головного управління Державної фіскальної служби у Дніпропетровській області від 24.06.2016 року №3628/10/04-36-13-02-13, Підприємцем задекларовано дохід за 2015 рік в сумі [інформація з обмеженим доступом].

При визначенні штрафу враховано наступне:

- Порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції Підприємцем вчинено вперше;

- Порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції Підприємцем не припинено.

Враховуючи викладене, керуючись статтею 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», частиною першою статті 21, статтями 27, 30 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», пунктом 32 Правил розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19.04.1994 року №5, зареєстрованих в Міністерстві юстиції України 06.05.1994 року за №90/299 (в редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29.06.1998 року №169-р), зі змінами адміністративна колегія територіального відділення

ВИРШИЛА:

1. Визнати дії фізичної особи-підприємця Єрофєєва І.І. (і.к. [інформація з обмеженим доступом]) щодо поширення на рекламному банері, що розміщений на фасаді аптечного закладу за адресою м. Дніпропетровськ, вул. 20-річчя Перемоги, буд. 33, інформації у вигляді напису «АПТЕКА СКЛАД» (в той час, як цей аптечний заклад займається

роздрібною торгівлею лікарськими засобами, не є аптечним складом) та поширення у такий спосіб неточних відомостей про свою господарську діяльність порушенням законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, передбаченого статтею 15¹ Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» у вигляді поширення інформації, що вводить в оману, шляхом повідомлення суб'єктом господарювання, безпосередньо невизначеному колу осіб, неточних відомостей, що можуть вплинути на наміри цих осіб щодо придбання (замовлення) товарів цього суб'єкта господарювання.

2. За вчинення порушення законодавства про захист від недобросовісної, зазначеному у п. 1. резолютивної частини цього рішення, накласти штраф на фізичну особу-підприємця Єрофєєва І.І. (і.к. [інформація з обмеженим доступом]) відповідно до частини першої статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» у розмірі 7 100 (сім тисяч сто) гривень.

3. Зобов'язати фізичну особу-підприємця Єрофєєва І.І. (і.к. [інформація з обмеженим доступом]) припинити порушення законодавства про захист від недобросовісної конкуренції, зазначене в п.1. резолютивної частини цього рішення, шляхом припинення поширення інформації «АПТЕКА СКЛАД», на рекламному банері, який розміщений на фасаді аптечного закладу за адресою м. Дніпропетровськ, вул. 20-річчя Перемоги, буд. 33 у двомісячний термін.

Згідно з частиною третьою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» особа, на яку накладено штраф за рішенням органу Антимонопольного комітету України, сплачує його у двомісячний строк з дня одержання рішення про накладення штрафу.

Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати відповідно до Антимонопольного комітету України або його територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Згідно з частиною першою статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення може бути оскаржено повністю або частково до господарського суду у двомісячний строк з дня його одержання. Цей строк не може бути відновлено.

Голова
адміністративної колегії

О.Я.ТУРКОВСЬКИЙ